

МАКЕДОНИЈА

"Лешочани се многу исплашени. Помини низ Тетово како да живееш во џунгла. Ако во минатото, на патот за татковината во авионот патувале по 300 Македонци, сега бевме ед-вај четворица", вели Тодор Блажевски, исе-леник од Детроит - САД.

"Нема сапун којшто ќе може да ја измие оваа рашамонијада. Всушност, Македонија нема син кој ќе треба да се бори за неа, но можеби ќе го дочека некоја друга генерација", истакнува Блажевски.

Пишува:
Кокан СТОЈЧЕВ

Во пазувите на Шар Планина, на десетина километри од Тетово, на патот кон граничниот премин Јажинце, се наоѓа убавото село Лешок, населено со Македонци.

Во својата долговековна историја селото памети многу убави и лоши моменти, поради што и е опеано во народните песни. Но, секогаш главен мотив биле зулумќарите слатинчани - соседи Албанци, кои ги дели една река, а во минатото често пати правеле пустош низ селото и

ТОДОР БЛАЖЕВСКИ ОД ДЕТРОИТ - САД

многу семејства ги остава-ле во црнила.

Таков свеж пример беше разурнувањето на манастирската црква "Свети Атанасиј", која во 2001 година, припадниците на ОНА со експлозив ја кренаа во воздух. Судбината на Лешокиот манастир ја сподели и блажено упокоениот Кирил Пејчиновиќ, обновителот на манастирот и прв игумен и македонски просветител. Имено, надгробната плоча на гробот на Пејчиновиќ беше скршена, а гробот ископан (испоганет) по целата должина. Во јуни и во јули 2002 година, стручна екипа од Заводот за заштита на културните споменици од Скопје и од Тетово, со помош на екипа од петнаесет работници од Лешок, работела на расчистување на урнатините, а при тоа биле пронајдени две направи со неексплодиран експлозив-трипол. Две години подоцна црквата се возобновува на старите темели, но никогаш нема така да сјае како што блескала пред трагичниот настан.

НЕМА ЗАКОН

За лешочани, најголем духовен празник е "Голема Богородица" или "Успение на Пресвета Богородица", празник кој секогаш жителите ги собирал на едно место, на гумното на манасти-

рот. Таму се игра и се пее, а се споделуваат и радоста и тагата, бидејќи многумина лешочани лебот го побарале во прекуокеанските земји.

Од Детриот - Соединетите Американски Држави доаѓа Тодор Блажевски, кој во оваа земја заминал во далечната 1973 година. Тој е еден од најактивните Македонци во црковната општина "Раѓање на Пресвета Богородица". Во неа, од 25.000 до 30.000 иселеници стамено ги чуваат македонскиот јазик и култура.

"Во последно време само компјутерот и Интер-

Е ИЗВАЛКАНА

донците - вели Блажевски - порано инвестираа во маркети, но сега во технолошките бизниси. Тешко се одлучуваат за тука. Македонија нема пазар. Нема закон, нема ред. Сè додека тоа не се среди не можеме да зборуваме за бизнис зделки".

ОГЛЕДАЛО НА СУДБИНАТА

Блажевски посочува дека ако пред три до четири години луѓето под притисок на локалните Албанци биле протерувани, него од родното огниште го истерал Тито. Тој за себе вели дека бил мошне солиден ученик, со изградени цврсти ставови за животот, па затоа професорите не му дозволиле да ја положи матурата. Тоа било моментот кој подоцна го одвел по стапките на неговите родители, "преку барата". Цели 27 години работи во автомобилската индустрија, а од поранешната жена има две ќерки.

нетот ни се единствена врска со татковината, бидејќи весниците одамна ги снема на овие простори. Можеби има некои печатени медиуми, кои излегуваат во Канада и во Западна Европа, но оние најважните, од Македонија, ги нема", нажалено беседи Блажевски.

"Македонскиот црковен весник и иселничкиот весник одамна згаснаа и затоа морам да повторам: да не ни се компјутерите сите информации кои доаѓаат од и за Македонија би можеле да се окарактеризираат под 'рекла - казала'. Маке-

нија е извалкана - вели Блажевски - а нема сапун којшто ќе може да ја измие оваа рашамонијада. Всушност, Македонија нема син кој ќе треба да се бори за неа, но можеби ќе го дочека некоја друга генерација".

Господинот Блажевски, го оставивме малку да се одмори на манастирското гумно и да ужива во традиционалната селска веселба. Но, потоа дружбата ја продолживме во спомен-собата посветена на Кирил Пејчиновиќ. Во неа тој се потсети на историјата на

Лешочкиот манастир. Видниот просветител и духовен водач е роден во селото Теарце, близу Тетово. Книгите на Пејчиновиќ се напишани на македонски староцрковен јазик. Во 1816 година ја издал својата книга "Огледало", а во 1840 година во Солун ја отпечатил другата книга "Утешение грешним". Нашиот иселеник, за нив вели дека го потсетуваат на судбината која ја имаат Македонците во дијаспората, бидејќи во огледалото ја бараат својата татковина.

